

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ YIL: 3 SAYI: 31 EYLÜL-EKİM 1991

Eski İktidarın Giderayak Oyunu! İZMİR, AYDIN, DENİZLİ, MUĞLA, ISPARTA TEK BİRİMLERİ SATILDI

Bakanlar Kurulunun 9.10.1991 tarihinde alınan ve 25.10.1991 tarih ve 21032 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan kararı uyarınca, Türkiye Elektrik Kurumu' nun 8 ilini kapsayan 5 bölgede elektriğin üretim, iletim, dağıtım ve ticareti özel şirketlere verilmiştir. Karara göre;

- Aydın, Muğla, Denizli illeri sınırları içinde kalan 4. bölge AYDEM Güneybatı Anadolu Sanayi ve Ticaret A.Ş.,
- Isparta ilini kapsayan 6. bölge GÖKDERE Elektrik A.Ş.,
- Eskişehir ve Bilecik illerini kapsayan 7. görev bölgesi TEKTAR Elektrik Üretim İletim Dağıtım ve Ticaret A.Ş.,
- Balıkesir ilini kapsayan 11. görev bölgesi BEST Enerji Ticaret A.Ş.
- İzmir ilini kapsayan 18. görev bölgesi SENKOM Enerji Komünikasyon Üretim İletim Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.,

30 yıl süreyle elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticaretini yapmakla görevlendirilmiştir.

Ülke geleceği açısından oldukça önemli boyutları olan

böylesine bir kararın, yeni iktidara bırakılması gerekirken, seçim arifesinde Bakanlar Kurulu tarafından alınması, ancak kamuoyu tepkisinden çekinerek yayımının seçim sonrası bırakılması, eski iktidarın bu konuda ne kadar samimiyetsiz olduğunu kanıtlamaktadır.

Odamız, Bakanlığın özel şirketlerle kapalı kapılar ardında sürdürdüğü görüşmeler sırasında, yaptığı basın açıklamalarında sözleşme koşullarının kamuoyuna açıklanmasını istemişti. Ne var ki, bugüne kadar Bakanlık, bu konudaki olumsuz tutumunu sürdürerek sonuca gitmeyi - İŞ BİTİRMEYİ- tercih etmiştir.

Görevlendirilen firmalara baktığımızda, başta dağıtım olmak üzere üretim ve iletimde deneyim sahibi olmadıkları görülmektedir. 1970 yılında kurulan TEK, üretim, iletim ve 1982 yılından itibaren de dağıtım konusunda uzmanlaşmış ve deneyim sahibi olmasına karşın, başarısız gösterilmektedir. O halde, bu konuda hiç deneyimi olmayan şirketler ne kadar başarılı olabilir?

Özel şirketlerin görevlendirilmesinde, açık ihale yönteminin seçilmemesi, Karayolları örneğinde olduğu gibi bazı şirketlere ayrıcalık sağlandığı izlenimini vermektedir. Nitekim, İzmir, Aydın, Denizli ve Muğla illerinde görevlendirilen firmaların, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının memleketi olan Denizli' den olması, bu görüşümüzü kuvvetlendirmektedir.

Aceleyle alınan karar, binlerce TEK çalışanını da mağdur edecektir. Son birkaç yıldır reorganizasyon, sözleşmeli personel uygulaması ve özelleştirme dedikodularıyla huzursuz edilen personel belirsizlik içine itilmiştir.

Yapılan görevlendirmelere ilişkin sözleşmeler açıklandığında, Odamız sözleşmelerin iptalini de içeren, kamuoyu yararına gördüğü her türlü girişimde bulunacaktır.

Önümüzdeki günlerde oluşacak yeni hükümetin, halkımızı doğrudan ilgilendiren temel hizmet maddesi olan elektrik üzerinde oynanan böyle oldubittilere göz yummayacağını umuyoruz.

YENİ DÖNEMDE TALEPLERİMİZ

Ülkemiz 20 Ekim seçimleri ile birlikte yeni bir döneme girmiştir. Dönemin neler getireceğini hep birlikte izleyeceğiz. Dileğimiz yeni dönemin, mesleğimiz ve ülkemiz açısından olumlu kazanımlar getirmesidir.

Yeni dönemde siyasi parti temsilcilerinin ülkemiz adına yerine getirmeyi taahhüt ettiklerinin ısrarlı takipçisi olmayı sürdüreceğiz. Başta 12 Eylül'ün getirdiği tüm anti-demokratik uygulamaların kaldırılacağı yeni bir Anayasa'yı bekliyoruz. Ülkenin ve toplumun gelişmesini önleyen, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan düzenlemeler artık değiştirilmelidir.

Demokratik, çağdaş ve laik eğitimi güvence altına alan, YOK' u kaldıran yeni bir eğitim sisteminin düzenlenmesini bekliyoruz.

Yeni dönemde çevre sorununa basın açıklamaları ile değil kalıcı ve sağlıklı çözümler getirecek bir çevre politikası görmek istiyoruz.

Ülkemizin gelişmesi, ileri teknolojileri kullanım duruma gelmesi Türk Mühendis ve Mimarlarına güvenle olur. Talebimiz, teknik elemanların ülke kalkınmasında etkili

devamı 7. sayfada

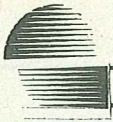
GELENEKSEL EMO GEÇESİ

Tarih : 30 KASIM 1991

Saat : 20.00

Yer : Balçova Kaplıca Tesisleri Yeni Salon

Şubeden Haberler... Şubeden Haberler... Şubeden Haberler... Şubeden Haberler...**□ KAMUDA ÇALIŞAN ÜYELERİMİZ**

Kamu çalışanı üyelerimizin ekonomik ve özlük sorunlarının tespiti ve düzeltilmesine yönelik olarak Şubemiz salonunda 29.08.1991 tarihinde toplantı düzenlendi.

Toplantıda, 657 ve sözleşmeli statüde çalışan üyelerimizin sorunlarının yetkililere duyurulması, basın açıklamaları ile kamuoyu ve yetkililerin duyarlı hale getirilmesi, Başbakan' a telgraf çekilerek sorunların iletilmesi, gazetelere ilan verilerek kamuda çalışan tüm mimar ve mühendislerin TMMOB' un önderliğinde mücadeleye katılmalarının belirtilmesi, yapılacak çalışmalardan sonuç alınmaması durumunda daha aktif eylemler yapılması kararları benimsendi.

Önerileri EMO Merkezine sunan Şube Yönetim Kurulumuz, kararların tüm ülkede yaşama geçirilmesini istedi.

Kamuda çalışan üyelerimizle ikinci toplantı 6 Ekim 1991 tarihinde TEK' in özelleştirilmesi durumunda personelin konumu konusunda düzenlendi.

Daha önce özelleştirilen TEK birimlerinde görevli personelin mağduriyeti nedeni ile, Odanın sözleşme görüşmelerinde konuyu değerlendirmesi ve müdahale etmesini isteyen üyelerimiz bu amaçla ilgili sendika ilede işbirliğine gidilmesini istediler.

□ EMO KOORDİNASYONU YAPILDI

12 - 13 Ekim 1991 tarihlerinde EMO Merkez, Şube ve Bölge Temsilcilikleri Yöneticilerinin katıldığı koordinasyon toplantısında Genel Kurullar, Elektrik Mühendisliği 4. Ulusal Kongresi' nin değerlendirilmesi, Kamu Çalışanları ve EMO' da görevli profesyonel elemanlar gündemi oluşturuyordu.

İlk gündemde Bölge Temsilciliklerinin yetkileri itibarı ile Şubeden farklı olmadığı statü değişikliği ile BT' lerin Şubelere bağlanmasının doğru olacağı, üye sayısı 25' in üzerinde olan ilçelerde temsilcilik kurulabilmesi, işyeri temsilcilikleri yönetmeliğinin biran önce yayımlanması konularında görüş birliğine varıldı.

Diğer gündem maddelerinde kamuda çalışan üyelerimizin sorunlarına yönelik Bölge Toplantıları düzenlenmesine, Şubelerin üye kayıt ve muhasebe sistemlerinin merkezileştirilmesi amacıyla modem oluşturulmasına yönelik çalışma yapılması kararlaştırıldı.

□ ANTALYA TEMSİLCİLİĞİMİZDEN

Antalya Belediyesi, Makina Mühendisleri Odası ile Odamıza 240 m² arsayı düşük bir ücretle veriyor.

Kurumlararası ilişkilerin bir yansıması olarak gündeme gelen ve sosyal tesis alanı olarak belirlenen arsanın alımı için gerekli işlemleri tamamlamak üzere Temsilciliğimize yetki verildi.

□ DENİZLİ TEMSİLCİLİĞİMİZDEN

• EMO Denizli Temsilciliğimiz, Belediye Başkanlığı ve yapı üretim sürecinde yer alan diğer Odalarla yapıların denetlenmesine ilişkin görüşmeler sonucunda Belediye'nin tahsis edeceği araç ile inşaatların denetimine başlamıştır.

1 Ekim 1991 tarihinde diğer Odalarla başlanılan denetimlerde eksik ve kusurlu işlerin giderilmesi de izlenmektedir.

• Temsilciliğimiz, Denizli' deki asansörlerin periyodik denetimlerin yapılmasına yönelik çalışmalara başlamıştır. Bu amaçla Belediye Başkanlığı ve Makina Mühendisleri Odası ile gö-

rüşmeler yapılmış, denetim ekiplerinin kurulması aşamasına gelinmiştir.

• Temsilciliğimizin, TEK Denizli Elektrik Dağıtım Müessesesi ile yaptığı görüşmeler sonucunda proje standartının yükseltilmesi konusunda görüş birliğine varıldı ve uygulamaya geçildi.

□ TEMSİLCİLİK GÖREV DEĞİŞİKLİKLERİ

- Aydın Temsilciliğinde, Temsilci Yardımcısı Erdal BÖLÜK' ün yerine Haluk DEMİRCİ, Halim ZEYBEKOĞLU nun yerine Servet SAVAŞCI,
- Manisa Temsilciliğinde, Temsilci Yardımcısı Süleyman ÖZİŞ' in yerine Yalçın EGE,
- Muğla Temsilci Yardımcılığına Turgut ERYİĞİT,
- Tire Mesleki Denetim Bürosu' nda Süha KELEŞ ile birlikte görev yapmak üzere Nejat BOZKURT' un yerine Rüştü ONDUK atanmışlardır.

Temsilcilik görevinden ayrılan arkadaşlara katkılarından ötürü teşekkür eder, göreve atanan temsilcilerimize başarılar dileriz.

□ MİLLETVEKİLİ ADAYLARI İLE SÖYLEŞİ

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulunun düzenlediği söyleşiler değişik günlerde parti adayları ile yapıldı.

Adaylara yöneltilen sorularla teknik elemanlara ve sorunlarına partilerin bakışı öğrenilmeye çalışıldı. Toplantılarda ülke ve kent sorunlarına ilişkin taleplerimiz belirtilerek taleplerimizin takipçisi olacağımız adaylara bildirildi.

□ SMM ÜYELERİMİZE DUYURULUR

1992 yılına ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Asgari Ücret Tarifelerinin hazırlanması sırasında yardımcı olmak üzere serbest çalışan üyelerimizin tarifelere yönelik olarak tespit ettikleri aksaklık ve önerilerini Şubemize bildirmelerini bekliyoruz.

□ BİLİRKİŞİ LİSTELERİ OLUŞTURULUYOR

2942 Sayılı Kanununun 15. maddesine göre Odamız bünyesindeki Şubeler ve Temsilciliklerin belirleyeceği 1992 yılı bilirkişi listelerinin Valiliklere iletilmesi gerekmektedir.

Her İl için ayrı olarak düzenlenecek bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimiz aşağıdaki uzmanlık konularından tercihi ile birlikte yazılı olarak Şubemize ve Temsilciliklerimize başvuracaklardır.

Grup 1) Yüksek gerilim, enerji nakil hatları, trafo merkezleri, tevzi ve ölçü kabinleri.

- a. Yapım sırasındaki iş kazaları, arsa ve arazi ihtilafları, irtifa ve istimlak kanunları vb. anlaşmazlıklar.
- b. İşletme ve bakım sürecinde meydana gelen arızalar, iş kazaları konusunda meydana gelen anlaşmazlıklar.

Grup 2) Şehir ve kampüs tesisleri, turistik siteler ve alçak gerilim şebekeleri.

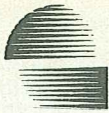
Grup 3) Konutlar, işhanları, atölye ve depolar, ambarlar.

Grup 4) Fabrika tesisleri dizel jeneratörleri, otomatik kumanda sistemleri,

Grup 5) Asansör ve diğer kaldırma aletleri.

Grup 6) Haberleşme tesisleri.

Şubeden Haberler... Şubeden Haberler... Şubeden Haberler... Şubeden Haberler...

Grup 7) Yangın ihbar sistemleri.

Grup 8) Ölçme, sayaç ve tarifeler ve kompanzasyon sistemleri.

Grup 9) Bilgisayar yazılım, donanım sistemleri.

□ İNDİRİMLİ GRUP SAĞLIK SİGORTASI

Ülkemiz sağlık hizmetlerinin yetersizliği nedeni ile üyele-
rimizin sağlık sorununun çözümüne yardımcı olmak üzere ça-
lışma yapan Şubemizin indirimli Grup Sağlık Sigorta anlaşma-
sı yaptığı bir önceki bültenimizde sizlere duyurulmuştu.

Üyelerimiz için ayrıcalık niteliğindeki bu anlaşma ile 5 eşit
taksit halinde 415.000. (Dört yüz beşbin) TL / kişi' sına yaptı-
racağımız sigorta sonucu poliçenin imzalandığı tarihten itiba-
ren 1 yıl boyunca aşağıdaki teminatlar üzerinden % 100 öde-
meli olarak sağlık giderlerinizi geri alabileceksiniz.

Sigorta poliçenizin hazırlanabilmesi için eş ve çocuklarla
birlikte en az 500 kişi olması gerekmektedir. 15 Kasım 1991
tarihine kadar belirlenen rakama ulaşlamaması durumunda
gerçekleştirilemeyecek sigortalama işlemi için şuana kadar
250 kişi talepte bulundu. Grup sağlık Sigortası yaptırmak için
Şubemize başvurmanız yeterli olacaktır.

GRUP SAĞLIK SİGORTASI**TEMİNATLAR TABLOSU**

● Doktor Muayene ücreti (Her bir muayene için)	100.000.- TL.
● İlaç Ücreti (Her bir reçete için)	80.000.- TL.
● Tahlil Ücreti (Her bir tahlil için)	75.000.- TL.
● Röntgen için (Her bir röntgen filmi için)	200.000.- TL.
● Fizik Tedavi Ücreti (Bir yıllık toplam)	250.000.- TL.
● Diş Tedavi Ücreti (Bir yıllık toplam)	500.000.- TL.
● Hastane Günlük Oda Ücreti (Yatılan her gün için)	125.000.- TL.
● Hastanedeki Tedavi Ücreti (Yatılan günlerin toplamı)	500.000.- TL.
● Ameliyat ve Anestesi Ücreti (Her bir ameliyat için)	3.000.000.- TL.
● Doğum (tercihli)	1.500.000.- TL.

□ BÖLGESEL KOORDİNASYON

Şubemiz ve bağlı il ve ilçe birimleri yöneticilerimizden
oluşan Kurulumuz 16 Kasım 1991 tarihinde Denizli ilinde top-
lanacaktır. Saat 11.00' de başlayacak toplantıda, sektörel ve
bölgesel konular, kamu çalışanı üyelerimizin sorunları ve
1991 yılı Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Asgari Ücret Tari-
feleri görüşülecek.

**□ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ' NE
ÇAĞRI**

Bölgemizde bulunan bilgisayar mühendislerinin, bilimsel
yayın çıkarabilmeleri, teknik komisyonlar oluşturmaları, sektö-
rel görüş bildirebilmeleri konularını görüşmek, sorunlarını tes-
pit etmek ve örgütlenmelerine yönelik olarak Odamıza üye ol-
malarını sağlamak amacıyla 9 Kasım 1991 Cumartesi günü
saat 11.00' de Şubemiz salonunda toplantı düzenlenmiştir.

Toplantıya Odamıza üye olan ve olmayan tüm Bilgisayar
Mühendisleri katılabilecektir.

**□ ÜYELİK ÖDENTİLERİNİZİ
YATIRDINIZ MI?**

Odamızın sürekli ve kalıcı hizmetler verebilmesi siz üyele-
rimizin ödentilerinizi düzenli ödemesi ile olanaklı.

TMMOB' nin aldığı karar uyarınca, 1 Ocak 1992 tarihinden
itibaren üyelik ödentilerinin tamamı ödendiği yılın bedeli
üzerinden alınacağından siz üyelerimize bu yıl sonuna kadar
üyelik borçlarınızı ödemenizi öneriyoruz.

Geçmiş yıllara ait ödenti miktarları şu şekilde;

1980 yılı için.....	900 TL.
1981 yılı için.....	900 TL.
1982 yılı için.....	900 TL.
1983 yılı için.....	1200 TL.
1984 yılı için.....	1800 TL.
1985 yılı için.....	2400 TL.
1986 yılı için.....	3600 TL.
1987 yılı için.....	4800 TL.
1988 yılı için.....	8400 TL.
1989 yılı için.....	12.000 TL.
1990 yılı için.....	24.000 TL.
1991 yılı için.....	60.000 TL.

**□ ANTALYA, ISPARTA, BURDUR,
DENİZLİ, AFYON ve UŞAK İLLERİNDE
Kİ ÜYELERİMİZE DUYURULUR**

Şube Yönetim Kurulumuz, meslek ve meslektaş sorunları-
nın tespiti, üye-Oda ilişkilerinin geliştirilmesi, görüş ve öneri-
lerinin öğrenilmesi amacı ile bölgesel üye toplantıları düzen-
lenmesine karar vermiştir.

Karar çerçevesinde gerçekleştirilecek toplantı programı şu
şekilde;

5 Kasım 1991 Salı	saat: 17.00	Antalya
6 Kasım 1991 Çarşamba	saat: 13.00	Burdur
6 Kasım 1991 Çarşamba	saat: 17.00	Isparta
7 Kasım 1991 Perşembe	saat: 17.00	Denizli
8 Kasım 1991 Cuma	saat: 13.00	Afyon
8 Kasım 1991 Cuma	saat: 17.00	Uşak

Toplantılar, Burdur' da TEK' e ait sosyal tesislerde diğer il-
lerde ise Temsilcilik Bürolarında yapılacaktır.

□ RESMİ GAZETEDEN

- 14 Ağustos 1991 - 20960
Proje ve Kontrollük İşlerinde Uygulanacak Fiyat Artış
Oranları Hakkında Tebliğ
- 4 Eylül 1991 - 20981
Piller (Primer "TS 13" Standartı Hakkında Tebliğ
- 6 Eylül 1991 - 20983
Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği
- 9 Eylül 1991 - 20986
Nükleer Tanımlar Yönetmeliği
- 3 Ekim 1991 - 21010
Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Da-
ir KHK
"20.2.1991 tarih ve 2182 sayılı, 19.2.1980 tarih ve 2260 sa-
yılı kararların hükümlerinden yararlanamamış olanların
bir üst dereceye getirilmesi"
- 4 Ekim 1991 - 21011
Özel Hizmet Tazminatlarının
15.9.1991 Tarihinden İtibaren Arttırılmasına Dair Tezker
- 8 Ekim 1991 - 21015
Emekli Sandığı Borç Para Verme Yönetmeliği
- 12 Ekim 1991 - 21019
TEK Dışındaki Kuruluşların Görevlendirecekleri Bölgeler
Hakkında Yönetmeliğin 2.nci maddesinin Değiştirilmesine
Dair Yönetmelik
- 16 Ekim 1991 - 21023
Kanun, KHK, Tüzük ve Yönetmeliklerin Hazırlanmasında
Uyulacak Esaslar ve Şekil Kuralları Hakkında Yönetmelik.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ 4. ULUSAL KONGRESİ YAPILDI

Elektrik Mühendisleri Odası, Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik ve Elektronik Bölümü ve TÜBİTAK'ın işbirliği ile düzenlenen Elektrik Mühendisliği 4. Ulusal Kongresi 16 - 22 Eylül 1991 tarihleri arasında İzmir'de DEÜ Rektörlük binasında gerçekleştirildi.

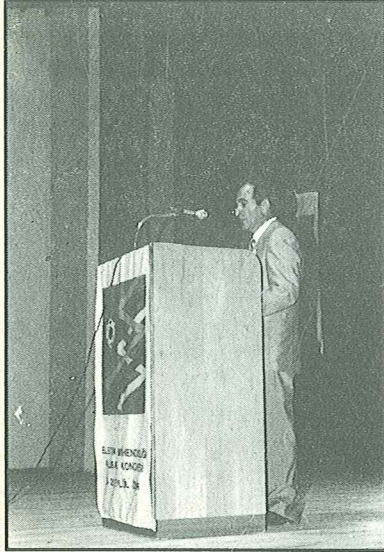
Hazırlık çalışmalarına Şubemizce 1,5 yıl önce başlanan 4. Ulusal Kongre'nin açılışı 16 Eylül Pazartesi saat 10.00'da Atatürk Kültür Merkezi Yunus Emre Salonunda yapıldı.

Kongrenin açılış konuşmasını yapan Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kemal ÖZMEHMET, konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Ege Bölgesi'nin genç ve bu konuda tek kuruluşu olan DEÜ Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümünün 10. kuruluş yılında böyle bir organizasyonda sizlerle birlikte olmak-tan büyük mutluluk duymaktayım.

... Ülkemizdeki yüksek teknoloji üretimi ve kullanımı konusunda bu kongrede öneriler belirlenecektir.

Kongremize 21 Üniversite, 28 özel ve kamu kuruluşundan 323 bilim adamı, araştırmacı ve uygulamacı elektrik-elektronik mühendisleri çalışmalarıyla katılmaktadır. Bilim Kurulu tarafından seçilen bildirilerden 162'si sözlü, 46'si ise poster şeklinde sunulacaktır. Yürütme Kurulu, üç konuda çağrılı bildiri hazır-

lanmasını kararlaştırmıştır. Yurdun her yöresinden bildirilerin geldiği gözönüne alınırsa, mühendislere ve araştırmacılara olanak tanındığında gerekli çalışmalar yapabilecekleri ve çağdaş teknolojiye ayak uydurabilecekleri görülmektedir. Gelişen teknolojiye uyum sağlamak için gruplar ve disiplinler arasında işbirliğine olanak sağlanmalıdır.

... Yüksek teknoloji kullanımında güçlükler vardır. Bu güçlüklerin, üniversite ve sanayi kuruluşlarının ortak projeleriyle aşılacağına inanıyorum.

Kongre organizasyonunda görev yapan kurullara ve sergiye katılan, reklam veren firmalara teşekkür ederiz."

Prof. Dr. Kemal ÖZMEHMET'ten sonra kürsüye gelen Ulusal Kongre Koordinatörü ve Şubemiz Başkanı Nihat ÖZGÜL yaptığı konuşmada şu konulara değindi.

"İzmir, Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadar siyasal, sosyal ve bilimsel birçok konuda topluma yön veren çalışmaların yapıldığı bir kenttir. Biz de Ulusal Kongre'nin İzmir'e yakışır biçim ve içerikte olması için çaba harcadık. Öyle umuyoruz ki, Kongre'de sunulacak ve tartışılacak bildiriler ve düzenlenecek panellerle, ülkemizin Ulusal Elektrik Sisteminin Elektrik-Elektronik Mühendisliği sorunlarına, elektronik sanayinden üniversite-sanayi işbirliği'ne kadar birçok konuda önemli katkılar ve sonuçlar ortaya çıkacaktır.

... Ülkemizde kişi başına brüt elektrik tüketimi 1003 kilovattır. Bu rakamla Türkiye, Avrupa'da sonuncu sırada yer almaktadır. Komşumuz Yunanistan'da kişi başına elektrik tüketimi 2796, İtalya'da 3525, Avusturya'da 5377 ve Almanya'da 6307 kilovattır. Bu durum, ülkelerin gelişmelerine paralel olarak kişi başına elektrik tüketimlerinin arttığını kanıtlamaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler içinde yer alan Türkiye'de ekonominin diğer kesimlerinde olduğu gibi elektrik kesiminde de gerekci bir plân ve programa bağlı olarak yatırımlar yapılmamakta, yapılanlar ise zamanında bitirilememektedir. Elektrikte bir taraftan taleplerin sağlıklı tahmin edilememesi, diğer taraftan plân ve programların gerçekleşmemesi sonucu, ülkemiz geçmişte zorunlu elektrik kesintilerini yaşamıştır. Günümüzde ise önemli miktarda elektrik üretim kapasitesi fazlası olmasına karşın, dağıtım tesislerinin yetersizliği nedeniyle gereği gibi tüketiciye ulaşılmamaktadır. Bu nedenle, birçok yerde de aşırı gerilim düşümü yüzünden elektriğin kalitesiz sunumu söz konusudur. Elektriğin sürekli ve kaliteli olarak ülkenin her yerinde sunumu için, üretim-iletim-dağıtım tesislerinin bir bütün olarak ele alınması zorunludur. Bugün sorunun çözümü için özelleştirme adı altında satışlar yapılmaktadır. Bizce bu yol yanlıştır. Serbest piyasa ekonomisinde tayin edici olan birinci unsur rekabettir. İzmir'in elektrik şebekesini alan bir firmaya, bir başka firma ikinci bir şebeke sunabilir mi? Tabii ki bu olanaksızdır. Biz sorunun çözümünün KİT'lerin özerk yapıya kavuşturulmalarıyla olanaklı olduğuna inanıyoruz.

... Günümüzde elektrik üretimi ile önem kazanan bir başka konu, termik santraller ve çevre ile olan ilişkilerdir. İnsanlığı varolduğu günden başlayarak çevreyi kirletmiş, değişikliğe uğratmıştır.

Sorunun çözümü için, 1986 yılında yürürlüğe giren Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği'ne uyulması gerektiği ve termik santraller kurulmadan önce Çevre Etki Değerlendirme Raporu'nun hazırlanmasının zorunlu olduğuna inanıyoruz.

... Son yıllarda ülkemizde de elektronik sanayi giderek önem kazanmış ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak 2000'li yılların lokomotif sanayi adayı durumuna gelmiştir. Bu durum, gerek yetişmiş insan gücünü sağlayacak gerekse sanayinin teknoloji geliştirmesine yardımcı olacak araştırmaları yapıp bilgi üretecek olan üniversitelerin kadrolarında önemli kayıplara yol açmıştır. Bu, ülkemiz yönünden büyük bir talihsizliktir. Çünkü tüm uluslar Bilgi Çağı'nı yakalamak için büyük bir yarış içindedirler. Yeni çağın önde gelen yapımcıları ise, elektrik-elektronik ve bilgisayar mühendisleridir. Bu nedenle yeterli sayıda ve kalitede elektrik-elektronik ve bilgisayar mühendislerine sahip olmayan uluslar çağın gerisinde kalmaya mahkumdurlar. Üniversitelerimizin bugün sahip oldukları koşullar, "Bilgi Çağı" nı yakalamalarını engellemektedir. Üniversitelerimizin başlıca sorunlarını şöyle sıralayabiliriz. Üniversitelerde kaliteli mühendis yetiştirilebilmesi için, öğretim üyesi başına en fazla 15 öğrenci düşmesi gerekirken bugün bu rakam 60'tur. Üniversite üye ve yardımcılarına yeterli ücret verilmemesi nedeniyle yetenekli mühendisler üniversite dışına kaçmaktadır. Öğretim üyelerinin son gelişmeleri öğrenebilmeleri için yurtiçi ve yurtdışı kongrelere katılmaları çok sınırlanmış, üniversitelere dergi ve kitap almak bile sorun teşkil edecek duruma gelmiştir. Artan öğrenci sayısına karşılık, ilave

laboratuvarlar ve yenileme yapılmadığından, laboratuvarlar yetersiz kalmıştır.

"Bilgi Çağı"nın eşliğinde bulunduğunuz bu yıllarda, üniversitelerimizin zaman geçirmeksizin çağdaş yapıya kavuşturulması ivedi bir sorun olarak önümüzde durmaktadır. Her ile bir üniversite açmak yerine varolan üniversitelerin kalitelerini yükseltmenin daha doğru olacağına inanıyoruz.

Elektrik Mühendisliği 4. Ulusal Kongresi'ni birçok sorunu çözecek yönde öneriler geliştireceğine inanıyor ve saygılar sunuyorum."

Şube Başkanımız Nihat ÖZGÜL'den sonra, TMMOB ve EMO Başkanı Teoman ALPTÜRK yaptığı konuşmasında özetle şunları söyledi.

"TMMOB bilime, teknolojiye, sanayileşmeye ve ülke kal-

kınmasına verdiği önemi bu tür kongrelerle ortaya koymaktadır. Bu kongreleri inançla sürdüreceğiz.

... Dünyanın bilgi çağını yaşadığı bir zamanda Türkiye'de bilime ve bilim adamlarına gereken saygı ve önem verilememektedir.

... Ulusal Kongre'den aylar önce ilgili bakanlara Odamızca çağrı yapılmıştır. Ancak bugün aramızda sadece İzmir Vali Yardımcısı bulunmaktadır. Bu zihniyet bugün her köşe başına bakkal dükkanı açar gibi her ile üniversite açma sözü vererek bilime olan saygılarını böylece göstermektedirler.

Bugün çok daha farklı konuşacaktım ama mühendis ve mimarların bugün önemli sorunları bulunmaktadır. Bunlardan iki sorunu dile getireceğim.

Bilim adına, meslek adına görüşlerimizi açıkladığımızda bu politika yapmak olarak ele alınmamalıdır. Türkiye'de mühendis ve mimarların önemli kayıpları; özlük, parasal ve örgütsel kayıpları vardır. Örgütsel yapının çalışmasını engellemek için 12 Eylül'den sonra 66 ve 85 sayılı K.H.K.'ler çıkarılmıştır. Bu nedenle bizler istediğimiz gibi çalışmıyoruz.

Proje konusunda teknisyen ve fen adamlarına verilen yetkilerini, Maliye Bakanlığı tarafından M.M.O.'nin ekspertif raporu düzenleme yetkisinin elinden alınmasını, yetkililerin mühendis-mimarların hizmetine bakışını göstermektedir.

Bayındırlık Bakanı Hüsamettin ÖRÜK, proje denetimleri yapamayacağımızı söyleyerek, bizi görevimizden almakta tehdit etmektedir. Buyurun alın Sayın Bakan; 12 Eylül döneminde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname'lerle tehdit edemezsiniz. Beni alırsınız ama bir başka Oda Başkan arkadaşım çıkar.

... TMMOB olarak yılbaşından bu yana mühendis - mimarlar hakkında bakanlarla görüşmeler yaptık. Son hükümetin 11 mühendis bakanına mektup yazdım. Nezaketten yazımıza yanıt bile vermediler.

... Bizleri sözleşmeli ve 657 sayılı yasada çalışanlar olarak böldüler. Son zamanlarda 657 sayılı yasada polis ve asker

korunmuştur.

... Bunun yanında tüm siyasi partiler TÜSIAD'dan icazet almaya gidiyorlar. Aynı partiler niye Türkiye'nin sanayileşmesi ve ileri teknoloji'ye ulaşması için TMMOB'la, sağlık konusunda Türk Tabipler Birliği ile görüşmezler.

Bizim bir kavgamız var iktidarla. Türkiye'nin demokrasiye ve bu demokrasi içinde ileriye, sanayileşmeye götürülmesi konusunda, mühendis-mimarların yaşam standartlarının yükseltilmesi konusunda iktidarla kavgamız var. Hepinizi saygıyla selamlıyorum."

Daha sonra DEÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Eran NAKOMAN kısa bir konuşma yaparak; "Enerji politikaları, termik santraller ve benzeri birçok konu tartışılmalıdır." diyerek DEÜ olarak bu kongreye önem verdiklerini belirtti.

Böylece açılış programı Atatürk Kültür Merkezi Yunus Emre salonunda tamamlanmış oldu. Buradan, ELEKTROBİL' 91 Elektrik, Elektronik, Bilgisayar ve Haberleşme Ürünleri Sergisinin açılışını yapmak üzere otobüslerle Alsancak'taki Rektörlük binasına gidildi. Saat 12.00'de Rektör Vekili tarafından sergi açılışı yapıldı. 40'a yakın firmanın katıldığı sergi, tüm delege ve izleyiciler tarafından ilgi ile gezildi.

Öğleden sonra saat 14.00'de Çağrılı bildirimlerin sunulması başlandı. Sırasıyla şu çağrılı bildirimler sunuldu;

- "Süper iletkenler ve Elektrik Mühendisliğindeki Uygulamaları."

Prof. Dr. Nejat TUNCAY (İstanbul Teknik Üniversitesi)

- "2000'li Yıllarda Türkiye'nin Haberleşme Sistemi."

Dr. Halil Tanyer EYYÜBOĞLU (PTT Genel Müdürlüğü AR.GE Müdürü)

- "2000'li Yıllarda Türkiye'nin Ulusal Elektrik Sistemi."

Faruk EREN (TEK Genel Müdürlüğü Etüd ve Planlama Daire Başkanı)

Çağrılı bildirimlerin tamamlanmasıyla birinci gün çalışmalarını sonuçlandı. Aynı gün akşam Aselsan firması tarafından verilen Kongre Açılış Kokteyli Balçova Grand Plaza'da yapıldı.

Salı sabahından itibaren Rektörlük binasındaki üç anfi, paralel olarak bildirimler sunulmaya başlandı. Aynı gün öğleden sonra, "Elektronik Sanayi ve Sorunları" konulu panel yapıldı. Çağın gerisinde kalmamak için elektronik sanayisine sahip çıkılması gerektiği belirtilerek, üniversite-sanayi işbirliğinin zorunluluğuna değinildi. Panel kayıtları sonraki bültenimizde sizlere sunulacak.

Çarşamba günü, güncel bir konu olan kamuda çalışan mühendis-mimarların ekonomik kayıpları konusunda TMMOB Başkanı Teoman ALPTÜRK tarafından bir basın toplantısı yapıldı. Aynı gün saat 17.00'de ise kamuda çalışanlarla toplantı yapılarak, mühendis-mimarların sorunları tartışıldı.

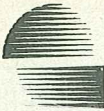
Perşembe günü Etitaş ve Merlin Gerin firmalarına ait fabrikalara teknik gezi düzenlendi ayrıca biri "Termik Santraller ve Çevre" diğeri, "Elektrik Üretim Yatırımlarının Planlanması Zorunludur" konulu iki bildiri Şube Başkanımız Nihat ÖZGÜL tarafından sunuldu. Aynı gün EMO İstanbul Şubesi tarafından hazırlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmelik Değişikliği taslağı tartışmaya açıldı.

Perşembe günü saat 15.00'de "Gelişen Teknoloji Karşısında Elektrik Mühendisleri Eğitimi" konulu panel yapıldı.

Kongrenin son günü olan cuma günü, Simko Bölge Müdürü Aykut GÜSAR tarafından hazırlanan ve sunulan "İzmir Kent Aydınlatması" konulu bildiri ilgi ile izlendi. Aynı gün saat 15.00'de Kongre değerlendirme toplantısı yapıldı. Panelde

devamı sayfa 6'da

Şube etkinlikleri... Şube etkinlikleri... Şube etkinlikleri... Şube etkinlikleri...**□ GELENEKSEL EMO GECESİ**

Her yıl Odamızın Kuruluşuna rastlayan Kasım ayında düzenlediğimiz Geleneksel Yemekli Gecemiz bu yıl 30 Kasım 1991 Cumartesi günü İzmir Balçova Kaplıcaları Tesislerinde gerçekleştirilecek.

Davetiyelerini Şubemizden temin edebileceğiniz gecede, mesleğinde 25 yılını tamamlayan Elektrik Mühendislerine hizmet belgeleri, 40 yılını tamamlayan Elektrik Mühendislerine onur plakeleri sunulacak.

Üyelerarası birlik ve dayanışmayı yükselten etkinliklerimiz içerisinde yer alan Gecemize tüm Elektrik Mühendislerini bekliyoruz.

Meslekte 40. Yılı Tamamlayan Üyelerimiz;

(434) Şükrü Arslan AKÇAKANAT
(4308) Osman ALPSOY

Meslekte 25. Yılı Tamamlayan Üyelerimiz;

(2178) Osman BERBEROĞLU
(2402) Metin DOLAPÇI
(2154) Osman ERGÜLLÜ
(2155) Oğuz KANER
(2506) H. İbrahim KARAKULLUKÇU
(2258) Ahmet KARŞILAYAN
(2179) Enis KATMER
(5170) Erol KORKMAZ
(2188) Orhan KOÇANOĞULLARI
(2190) Yusef POLİTİ
(2160) Burhan SALAFUR
(2228) Kamil SAMİR
(2171) Osman SARUHAN
(2128) Rifat YÜCELİŞ
(2168) M. Nafi ÜNAL

□ SANYO TEKNİK GEZİSİ

Çiğli' de kurulu bulunan Sanyo tesislerine 6 Kasım 1991 günü saat 11. 00' de teknik gezi düzenlenmiştir.

Fabrikanın Cumartesi günleri üretimi olmaması nedeni ile hafta içi yapılması kararlaştırılan gezimize katılmak isteyen üyelerimizin 4 Kasım 1991 Pazartesi günü akşamına kadar isimlerini Şubemize bildirmeleri gerekmektedir. Katılım ücretsizdir.

□ 380 kV İLETKEN ÇEKİM GÖSTERİSİ

Uzundere 380 kV trafo merkezi ile Aliğa 380 kV trafo merkezi arasında 3' lü demet iletkenli hattın iletken tel çekimi yapılmaktadır.

Üyelerimiz açısından yararlı olacağını düşündüğümüz tel çekim işleminin yerinde görülmesi amacıyla 23 Kasım 1991 tarihinde saat 10.00' da program düzenlenmiştir.

Demaş A.Ş. firması tarafından tesis edilmekte olan tel çekimini izlemek isteyen üyelerimizin (izleyici sayısı kadar kumanya hazırlanması ve araç temini için) 20 Kasım 1991 Çarşamba günü akşamına kadar Şubemize isimlerini bildirmeleri gerekmektedir. Katılım ücretsizdir.

□ PLC S1 SEMİNERİ

4-8 Kasım 1991 tarihleri arasında İzmir' de Şubemiz Salonunda Telemecanique firması tarafından verilecek kurs' ta;

- PLC' lerin genel yapısı
- Telemecanique TSX17 - 20 PLC' leri
- Programlama dilleri (Konut dizisi - Grafik)
- Programlama terminalleri

Konuları işlenecek.

Her iki kursiyere bir set sağlanması bakımından 8 kişiye verilecek kursa katılanlara birer adet kurs notu, soru ve çözümler kitapçığı, PLC ve T317 terminali ile ilgili teknik dökümanlar verilecektir.

Kurs süresi 5 gün olup saat 09.00 - 17.00 saatleri arasında gerçekleştirilecektir.

Katılım bedeli = 1. 190. 000 TL/ kişi.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ 4. ULUSAL KONGRESİ YAPILDI

baş tarafı 5. sayfada

aşağıda belirtilen noktalar saptanırken, kongrenin başarılı olduğu belirtildi.

1. Sanayinin kongreye yansımalarının yeterince sağlanmaması ve sunulan bildirimlerin akademik ağırlıklı olması
2. Bazı oturum başkanları ile bildiri sahiplerinin Kongreye gelmemeleri,
3. Kongre bildirimler kitabının baskısının iyi olmadığı, Cuma akşamı saat 19.00 - 21.00 arasında Demirer Kablo' nun düzenlediği kapanış kokteyli Efes Havuzbaşında yapıldı.

Kokteylde, Kıbrıs EMO Başkanı Kadri FELLAHOĞLU bir konuşma yaparak Şube Başkanımız Nihat ÖZGÜL' e ve DEÜ Elektrik-Elektronik Bölümü Başkanı Prof. Dr. Kemal ÖZMEHMET' e birer plaket verdi. Daha sonra Elektrik Mühendisliği 4. Ulusal Kongresinde saptanan en iyi üç bildiri Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kemal ÖZMEHMET tarafından açıklandı. Birinciliği, "Aşırı Isıtma Yoluyla Kanserli Dokuların Tedavisinde Odaklanmış Sesötesi Enerjinin Kullanılması" isimli bildirisi ile Serhat ÖZYAR, ikinciliği, "Dağınık Yükselticilerin Mikrodalga Frekanslarında Bilgisayar Destekli Analizi ve Tasarımı" konu başlıklı bildirisi ile Cengiz ÖZZAİM, üçüncülüğü ise " Ark Fırını Harmoniklerin Analizi ve Ölçülmesi " isimli bildirisi ile Veysel ÖZBULUR almaya hak kazandı. Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık ÇEVİK, en iyi bildiri sahibi Serhat ÖZYAR' a ödülünü verdi.

Cumartesi günü Kongre Yürütme Kurulu, sergisiye katılan firma temsilcilerine onur belgelerini verdi. Aynı gün Manisa' da kurulu bulunan Vestel fabrikalarına yaklaşık 70 kişinin katılımı ile teknik gezi gerçekleştirildi.

Serginin kapanışı firmaların katıldığı Sergi Kapanış Kokteyli, Kongre Sosyal Etkinlikleri ise pazar günü düzenlenen Efes ve Bergama tarihi gezileri ile sona erdi.

ELEKTRİK FEN ADAMLARI TUS ÜSTLENEMEZLER

Bazı belediyelerin elektrik fen adamlarının TUS üstlenmelerine olanak sağladığı bilgisi üzerine Şubemiz belediyelere uyarı yazısı gönderiyor.

BELEDİYE BAŞKANLIĞI'na

" Bazı belediyelerin fen adamlarının fenni mes' ul (Teknik Uygulama Sorumlusu) olarak görev üstlenmelerine olanak sağladıkları gözlenmektedir. Fen adamlarının yetki, görev ve sorumlulukları Elektrik Tesisatçıları Hakkındaki Yönetmelik' te belirlenmiştir. Daha önce yürürlükte bulunan yönetmeliklerde elektrik iç tesisat yapım işleri, işletme ve bakım işleri, muayene ve kabul işleri olmak üzere fen adamlarının eğitim düzeylerine göre yetki ve sorumlulukları bulunmakta idi. Bu tanımlar "teknik uygulama sorumluluğu" nu kapsamamaktadır.

Hiç bir yönetmelikte, fen adamlarına fenni mesuliyet ya da teknik uygulama sorumluluğu yetkisi verilmemiştir. Nitekim 11.11. 1989 günlü Resmi Gazete' de yayınlanan Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik' in 11. maddesinde, elektrik fen adamlarının sicillerinin nasıl tutulacağı belirtilirken, son cümlede, "sicillerin tutulmasında yapılardaki teknik uygulama sorumlusunun sicille ilgili

olarak bildireceği görüş ve kanaatlar esas alınır." denilmektedir. Bu ifadenin de açıkça ortaya koyduğu gibi, teknik uygulama sorumlusu, elektrik fen adamının dışında ve ona sicil notu veren bir başka kişidir. Böylece, elektrik fen adamının fenni mesulluk üstlenemeyeceği ilgili yönetmelikte açıkça belirtilmiş olduğu gibi, bu durumdaki belediyelere sorumluluk getirebilecektir.

Açıklanan nedenlerle yapının elektrik fenni sorumlusunun Elektrik Mühendisi dışında elektrik fen adamlarınca üstlenilemeyeceğini bilgilerinize sunar, uygulamadaki yanlışlığın giderilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla"

Fen adamları sorunun temelde çözülmesi gerektiğinin bilinci ve çabası içerisindeyiz. Ancak yapılmak istenen zaten verilmemesi gerektiği halde siyasi kaygı ile ANAP iktidarı tarafından verilen yetkilerin fiili durum yaratılarak dahada arttırılması çabalarıdır. Yürürlükteki yetki yönetmeliğinin iptali ve önerilerimiz yönünde yeni düzenleme yapılmaya kadar bu kargaşa sürecektir.

Buradan üyelerimizde katkısı ile fiili durumlara izin verilmeyeceğini duyurmak istiyoruz.

YENİ DÖNEMDE TALEPLERİMİZ

Baş tarafı 1. sayfada

ve söz sahibi olacağı konuma ulaşmasıdır.

Üyelerimizin büyük bir kısmı kamuda çalışmaktadır. Siyasi parti yetkililerince kamu çalışanlarına sendika kurma hakkı verileceği belirtilmiştir. Bugüne kadar üyelerimizin sendikalaşma gibi bir örgütlenme yapısından yoksun oluşu ve Odalarımız üzerinde halen kara bir leke gibi duran siyasetten alıkonulma sonucu teknik elemanlar seslerini yeterince duyuramamışlardır. Toplumun gelişmesi ve haklarına sahip çıkması engellenemez. Yeni dönemde kitle örgütlerini siyasetten alıkoyan maddelerin kaldırılmasını ve kamu sendikalarının oluşturulmasına olanak sağlayan düzenlemelerin bir an önce yapılmasını bekliyoruz.

Odamız kamu kuruluşlarının özellikle temel gereksinimleri üreten kuruluşların özelleştirilmesine karşıdır. İsteyenin istediği yerden alma şansı olmayan elektrik enerjisi gibi temel bir hizmetin özel şirketlere devri yanlıştır. Hizmeti değil ticari düşünce ile kârı ön plana çıkaracak böylesi bir imtiyaz devrine izin verecek düzenlemelere gidilmemesini istiyoruz.

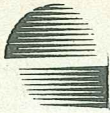
Mesleğimiz açısından önümüzdeki dönemde önemli bir beklentimizde, geçen dönem ANAP iktidarının siyasi kaygı ile değiştirdiği fen adamlarına proje tasarım ve çizim yetkisi veren yasa ve yönetmeliğin iptalidir. Bu sorunun çözümü Odamızın hukuksal çalışmalarının yanı sıra özellikle serbest çalışan üyelerimizin soruna sahip çıkmasıyla olanaklı.

Yeni dönemde bölgemizle ilgili taleplerimizde vardır. Bunlar milletvekili adayları ile yapılan toplantılarda dile getirildi. Körfez kirliliği ve Aliğa Termik Santrali ile somutlaşan çevre sorunu, gecekondulaşma, toplu ulaşım ve imar sorunları gibi.

Değişik partilerin yerel milletvekili adayları sorunların çözümünde yardımcı ve duyarlı olacaklarını belirttiler.

Yeni dönemde görev alan milletvekilleri ve işbaşına gelen siyasi parti yetkilileri bilmelidirlerki üyeleriyle bütünlenmiş teknik eleman örgütleri taleplerinin ısrarlı savunucusu olacaktır.

ÖZEL TV YAYINLARI ÜZERİNE

Son yıllarda iletişim teknolojisinin hızla gelişmesi TV yayınlarının uydu aracılığıyla izlenebilmesi olanağını yaratmıştır. Ülkemizde, Anayasa'nın " ÖZEL TV " ye izin vermemesine karşın TRT' ye alternatif yayınlar, uydu antenler kanalıyla insanların evine kadar ulaşmıştır. Ülkemiz insanların birdenbire, TRT dışında TV yayınlarıyla karşılaşması toplumun çeşitli kesimlerini etkilemiş ve yasalar delinerek Özel TV yayınları geçtiğimiz yılın sonlarında başlamıştır.

Başlangıçta, belediyeler ve kampüsler gibi az sayıdaki toplu yerleşim yerlerinde sessiz sürdürülen uydu yayınları, 1987 yerel seçimlerinden sonra, büyük ölçüde muhalefet partilerinin eline geçen belediyelerin kısa sürede önemli bir hizmeti sunma olanağını kullanmak istemeleriyle yaygınlaşmıştır. Uydu yayınlarının yaygınlaşmasını toplumumuz genelde olumlu bulmuş, ancak bir çok ilde Valiliklerce uydu yayınları mühürlenerek yasaklanmıştır.

TRT, bir taraftan belediyeler hakkında savcılıklara suç duyurusunda bulunurken, 21 Ocak 1989 tarihinde yürürlüğe giren 3517 sayılı yasayla elindeki Radyo- TV verici istasyonlarının kurulması ve işletilmesi hakkının PTT' ye verilmesini önleyememiştir. Daha sonra SHP' nin başvurusuyla sözkonusu yasa Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş, ancak bu arada PTT uydu antenleri ile aldığı yabancı yayınları kurduğu kablo şebekesi ile ücreti karşılığı isteyen abonelere iletmeye başlamıştır. Öyle ki, Radyo - TV Yüksek Kurulu, bu kez PTT' nin kablo ile yaptığı yayının TRT' nin tekelini ihlal ettiği savıyla PTT hakkında suç duyurusunda bulunmuştur. Böylece uydu yayınları konusunda, başlıca iki büyük kamu kuruluşu arasında yetki tartışması yaratılmıştır. İşte böyle bir ortamda "Magic Box" yasayı delerek Star 1 yayınına başlamış, belediyelerin uydu yayınları da kendi haline bırakılmıştır.

Star 1 yayınlarının izlenebilmesi için, küçük tip çanak antenler alınması ve apartmanların merkezi TV sistemlerinde değişiklik gerekmiştir. Bunun sonucu Magic Box çanak anten satışıyla da belli bir gelir elde etmiştir. Bir taraftan Magic Box' ın yayınlarının genişletilmesi çabası sürerken, diğer taraftan belediyelerin yansıtıcı kullanma istemleri, bu aşamada birleşmiş ve reklam gelirinin çanak anten satışından çok büyük boyutlarda olması nedeniyle de Magic Box bazı Belediyeler ile anlaşarak sistemin kurulma giderlerini kendisi karşılamıştır.

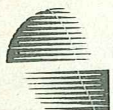
Erken seçime gidilen günlerde; Star 1 - Sözen olayı, SHP' nin TV yayını olarak yaptığı "Demokrasi Kanalı" ile birlikte "Özel TV" yayınları güncel bir konu olmuştur. Ay-

rica gelişen teknoloji, ülkelerin TV yayınlarını tekel halinde tutmalarına izin vermeyeceğini çok açık olarak göstermektedir. Diğer taraftan, Hürriyet- KAMAR' ın 12 Kasım 1988 tarihinde yaptığı araştırmaya göre, halkımızın yüzde 55,8' nin TRT' nin siyasal açıdan taraf tuttuğu, yüzde 95' lik bir oranda da TRT' nin iktidar yanlısı olduğu ve yüzde 64,6' sı ise "Özel TV" nin yararlı olacağı görüşünü dile getirmiştir. Genelde siyasi partilerimiz de radyo ve televizyon yayınlarında devlet tekeline son verilmesinde birleşmektedirler.

Teknolojinin sınır tanımadığı bir ortamda, çoğulcu demokratik ortamda devlet tekelinin savunulamayacağı açıktır. Ancak "ÖZEL TV" yayınları çağdaş, siyasal iktidarın müdahalesinden uzak ve tekelleşmeyi önleyen bir temele oturtulmalıdır. Şimdiden çok sayıda kanalın bulunması çoğulcu demokrasi yönünden gerekli, ama yeterli bir koşul değildir. Çünkü önemli olan hem ideolojik açıdan ve hem de kültürel beğeniler yönünden çok sayıda farklı görüşün tartışabileceği ortamın getirilip getirelememesidir. Çok sayıdaki TV kanalının dar ve benzer içerikte yayınlar yapma tehlikesi her zaman vardır. Tartışılması gereken bir diğer nokta, "ÖZEL TV" yayınlarında reklamların belli ölçülere bağlanması, yerli kültür ve sanat izlencelerine belli oranda zaman ayrılması konularıdır. Bu bakımdan, ister kamu, ister özel TV yayını olsun, sonuç itibarıyla her ikisi içinde topluma hizmet sunma anlayışı egemen olmalıdır.

Bugün ülkemizde iki TV tekelidir. Biri devletin tekelindeki, başka bir deyişle iktidarın tekelindeki TRT, diğeri de Magic Box özel tekelidir. TRT' nin ne durumda olduğu, yukarıda belirtilen ankette de açık bir şekilde görülmektedir. Star 1' in yaklaşık bir yıllık yayını ise "ÖZEL TV" konusunda kısa sürede toplumun önemli bir deneyim kazanmasını sağlamıştır. Tarafsızlık adı altında yapılan yayınların nasıl taraf haline getirildiği Star 1 yayınlarında kolayca görülebilmektedir.

Birçok konuda özelleştirmeden söz edenler, biri resmi, öteki özel fiili iki tekelini korumaktadırlar. Buna bir an önce son verip, Anayasa ve ilgili yasalarda gerekli değişiklikler yapılmak üzere konu tartışmaya açılmalıdır. Tartışmalar sonucu kamuoyunun talepleri doğrultusunda yapılacak düzenlemelere uymak koşulu ile özel TV' lerin yayınlarına olanak sağlanmalıdır. Ancak düzenleme yapılmıyaya kadar mevcut özel yayınların durdurulması gerektiği düşüncesindedir.

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ

- AYDA BİR ÇIKAR
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ ÜYELERİNE ÜCRETSİZ
YOLLANIR.
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ ADINA SAHİBİ VE YAZI
İŞLERİ SORUMLUSU
M. MACİT MUTAF

ADRES : TALATPAŞA BUL. NO: 17/1
ALSANCAK / İZMİR
Tel : 21 35 45 - 22 17 60 FAX : 63 32 41

DİZGİ : DATEM Multimedia Lab.
Tel : 63 46 56 - 19 99 70

BASILDIĞI YER :
ÇATALKAYA MATBAACILIK
Tel : 21 08 87